

- ٤- المهمات على روضة الطالبين؛ استوى، عبد الرحيم بن حسن (٧٠٤)
(٧٧٢)
- ٥- الروض = مختصر الروضة؛ للنوفى ابن مقرى، اسماعيل بن ابى بكر
(٨٣٧-٧٥٥)
- ٦- الالكى الصحاح الجامعة لما فى المصباح؛ غزى، بشير بن هلال (١٣٣٩)
- ٧- شرح روض الطالب
- ٨- شرح روضة الطالبين

١. مشهد؛ وضوى؛ شماره نسخه: ٢٥٠٤

آغاز؛ بسمله، قال حجۃ الاسلام رحمة الله تعالى كتاب الجراح القتل كبيرة يتعلّق بها القصاص او الدية و الكفاره؛ انجام؛ فلذلك كانت مؤنة (كذا) الباب خفيفة و الله اعلم بالصواب.
جلد ٦-٧ خط: نسخ، كا: ابوالفضل محمد بن ابى بكر بن محمد بن ناصر بن عبدالملك بن بندار الخطى الواقعى قزويني، تا: چهارشنبه ١٤ رمضان ٦٥٤ عق؛ واقف: ابن خاتون، ١٠٦٧، جلد: تیماج ٥٠٤، ٢٧ سطر، اندازه: ٣١x٢٢ سم [ف: ٩٩٣ - ٢١]

٢. مشهد؛ وضوى؛ شماره نسخه: ٢٥٠٢

آغاز؛ بسمله و ما توفيقى ... قال حجه الاسلام؛ انجام؛ و ان يحشرنا في موته ... بعده اجمعين.

خط: نسخ، كا: ابوالفضل محمد بن ابوبكر، تا: ٦٥٤ عق [القبائى: ٤٢٤]

٣. قم؛ موعشى؛ شماره نسخه: ١٠١١

آغاز: قال اللفظ الخامس الشجر و يتدرج تحته الأغصان و الاوراق و الاوراق حتى ورق ... قال اللفظ السادس بيع الشمار و موجب اطلاقه استحقاق؛ انجام: قال السادسة صدقه النطوع غير محمرة على الهاشمى ... و قد اورد المصنف طرفاً منها في كتابه و الحال عليهما منها. تم ربع المعاملات منه و يتلوه ربعة المناكحات ...
نسخه اصل: كتابه چستريتى، ايرلند جنوبي، ش ٣٨٠٣ جزء دوم؛ خط: نسخ، كا: محمد بن اسعد بن احمد ديباجي جندى تبريزى، تا: محرم ٦٥٨ عق؛ افتادگى: آغاز؛ مصحح، محسن؛ تملک: محمد حسين بن ملا شما مازندرانى نجفى؛ ٢٥٨ ص، ٢٩ سطر [عکسى ف: ٣٥ - ٣]

٤. قم؛ موعشى؛ شماره نسخه: ٧٢٥ عکسى

آغاز: قال حجۃ الاسلام ... في الرجوع عن الوصیة ... و كما يحوز الرجوع عن جميع الوصیة يجوز عن بعضها؛ انجام؛ و اما اذا لم تکمل فلان الناقص من الجنس يستوفى بالكامل كما تستوفى ... بصحیحه، و الله اعلم بالصواب.

نسخه اصل: چستريتى، ش ٣٢٣٣ (اربرى، فهرست خطى عربى، ٩٧/١). این نسخه و نسخه بعدى، در فهرست چستريتى تحت يك شماره بث شده است. این نسخه، جزء سوم كتاب است؛ خط:

نسخ، كا: ابوبكر بن محمد، تا: غرة صفر ٦٦٩ عق؛ مصحح، محسن؛ ٣٤٥

[عکسى ف: ٢ - ٢٠٩]

٥. قم؛ موعشى؛ شماره نسخه: ٧٢٦ عکسى

آغاز: بسمله. حمد له اهل طریقت بدانند که قبل از مشغولی سه روز روزه دارند روز اول باستخار؛ انجام: بتعطیل ضایع کند از مطلب می مانند پس باید به یکی از عملها نفس را مشغول دارد تا بمطلب برسد، بمته و کرمه انشاء الله خط: نستعلیق خوش، کا: فتح محمد بن عین العرفاء، تا: قرن ١١؛ محسن؛ اهدایی: رهبری، مهر ١٣٨٦؛ جلد: تیماج قهوماى، ٢٧ گگ، ١٤١ سطر، اندازه: ١٥x٢٠ سم [اهدایی رهبر: ٥ - ١٤١]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه: ١٤٢؛ همان نسخه بالا [مؤلف: ١ - ١٤٧]

● فتح العزيز = العزيز في شرح الوجيز / فقه / عربي

fath-ul-'azīz = al-'azīz fī ḥ. il wajīz
رافعی قزوینی، عبدالکریم بن محمد، ٥٥٧ قمری rāfe'i qazvīnī, 'abd-ol-karīm ebn-e mohammad (١١٦٣ - ١٢٢٧)

وابسته به: الوجیزة فی فقہ الشافعی؛ غزالی، محمد بن محمد (٤٥٠-٥٠٥)

شرح مفصلی است با عنوان «قال، قال» بر کتاب «الوجیزة» حجۃ الاسلام غزالی که در فقه شافعی نوشته و اهمیت بسزایی در این مذهب دارد. غزالی سه کتاب در فروع به نام کیر و وسیط و وجیز دارد و چنان که در کشف الظنون مسطور است بیش از هفتاد شرح بر این کتاب نوشته‌اند و نام بسیاری از آنها را برده است. یکی از آنها همین شرح است که مؤلف آن را «العزيز فی شرح الوجیز» نام نهاده و چهار مجلد می‌باشد و عنوانیش «قال الامام حجۃ الاسلام، قال الشارح» می‌باشد و در نزد عame مشهور به «شرح کبیر» است. بنا به گفته کشف الظنون در فقه مذهب اهل سنت مانند این کتاب نوشته نشده است و چون بسیار اهمیت دارد گروهی از بزرگان دانشمندان اهل سنت این کتاب را تلخیص نموده‌اند و از جمله تلخیص‌ها تلخیص خود رافعی است.

آغاز: جلد اول: احمد الله الحق ذا الجلال والاکرام واصلى على رسوله محمد خير الانام واسلم عليه و على آله و اصحابه افضل الصلة و السلام الخ.

چاپ: قاهره، اداره الطباعة المنیرية، ١٣٤٤ و ١٣٥٢.

[دنا ٨٦٣٧-٨٦٤٢ (٢٢ نسخه)؛ ریحانة الأدب ٤٩٥/٢؛ کشف الظنون ٤٠٠٢/٢؛ بروکلمان ١/ ٤٣٩٣ و ٤٩٣؛ الاوقاف العامة بغداد ٦١٧/١ و ٦١٨/١؛ الفهرس الشامل للتراث العربي الاسلامي المخطوط، الفقه و اصوله ٢٧٧-٢٦٨/٧]

شرح و حواشی:

١- روضة الطالبين و عمدة المفتين = الروضة في الفروع؛ نووى، یحيى بن شرف (٦٣١-٦٧٦)

٢- المصباح المنیر فی غریب الشرح الكبير = مصباح المنیر؛ فیومی، احمد بن محمد (٧٠٠ - ٧٧٠)

٣- المهمات على الروضة؛ استوى، عبد الرحيم بن حسن (٧٠٤ - ٧٧٣)

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران